

הכנסת העשרים וחמש

יוזם: חבר הכנסת משה סולומון

פ/4533/25

הצעת חוק מימון קייטנות להורים עובדים בפריפריה, התשפ"ד-2024

- מטרה 1. מטרתו של חוק זה לאפשר להורים עובדים המתגוררים בפריפריה לשלוח את ילדיהם בתקופות של חופשות בתי הספר וגני הילדים לקייטנות במימון המדינה, על מנת לאפשר מסגרת פנאי חינוכית עבור ילדיהם, לקדם צמצום פערים בין המרכז לפריפריה וכן לסייע להורים לשמור על תעסוקתם ופרנסתם.
- הגדרות 2. בחוק זה –
- "אזורי הזכאות" – יישובים בנגב ובגליל הנמנים עם ארבעת האשכולות הנמוכים לפי המדד הכלכלי-חברתי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;
- "הגליל" – האזור המצוי בנפות יזרעאל, עכו, צפת, כנרת וגולן;
- "הורה יחיד" – כהגדרתו בחוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי, התשנ"ב-1992¹;
- "ילד" – ילד שבתחילת שנת הלימודים מלאו לו לכל הפחות 3 שנים וטרם מלאו לו 8 שנים;
- "הנגב" – שטח המדינה שמדרום לקו 115, ברשת ישראל, שיטת קסיני-סולדנר;

¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 147.

"קייטנה" – קייטנה כהגדרתה בחוק הקייטנות (רישוי ופיקוח), התש"ן-1990²

;

"השר" – שר החינוך.

3. זכאות לקייטנה
במימון המדינה
הורה יחיד העובד במשרה מלאה או בני זוג העובדים במשרה כאמור ומתגוררים באזורי הזכאות, זכאים לקייטנה במימון המדינה עבור ילדיהם ללא תשלום.

4. תפעול הקייטנות
משרד החינוך יהיה אחראי לתפעול השוטף של מערך הקייטנות לפי חוק זה לרבות תכנים לימודיים, העסקת מדריכים ואנשי צוות, והכל בהתאם לתקנות שיקבע השר.

5. תקציב
התקציב לתפעול מערך הקייטנות לפי חוק זה ייקבע בחוק התקציב השנתי בתכנית נפרדת, בסעיף תקציב משרד החינוך; בסעיף זה "תכנית" ו"סעיף תקציב" – כהגדרתם בחוק תקציב שנתי, כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985³.

6. ביצוע תקנות
השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא יתקין תקנות לביצועו, לרבות בעניינים אלה:

(1) כללי זכאות לקייטנה לפי סעיף 3 והוראות להגשת בקשות לזכאות;

(2) ציוד ותשתיות הנדרשים לתפעול הקייטנות;

(3) תכנית לימודים ופעילויות חינוכיות;

(4) מדריכים ואנשי צוות, הכשרתם והעסקתם.

7. תחילה
תחילתו של חוק זה ביום כ"ה בסיוון התשפ"ד (1 ביולי 2024).

דברי הסבר

בזמן חופשות בתי הספר והגנים בכלל וחופשת הקיץ בפרט, הורים עובדים מוצאים עצמם מתקשים

² ס"ח התש"ן, עמ' 155.

³ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

לשלב את עבודתם עם טיפול בילדיהם. הפער בין אורכה של חופשת הקיץ והחופשות האחרות לבין מספר ימי החופש בשוק העבודה, משאיר את ההורים לא פעם בלא פתרונות.

מסגרת הקייטנה באה לאפשר הקלה למשפחה בתקופה זו ומציעה מסגרת חברתית ומסגרת חינוכית לתעסוקה ולבילוי איכותי בשעות הפנאי עבור הילדים.

כיום בישראל ההסדרה והמימון מטעם המדינה לקייטנות המתקיימות במהלך החופשות חלקיים ומצומצמים. בחלק מן הרשויות המקומיות ישנו סבסוד לקייטנות, אולם הוא פרי יוזמה מקומית ועל כן שיעורו והקריטריונים לקבלתו אינם אחידים בכל הארץ ותלויים במודעות של כל רשות מקומית לנושא וביכולת הכלכלית שלה להעניק את הסבסוד.

העובדה כי אין פיקוח על מחירי הקייטנות הובילה להאמרת המחירים הנגבים, כך שהורים רבים שידם אינם משגת מוצאים עצמם ללא פתרון. תימוכין לכך ניתן למצוא בממצאי מחקר של מרכז המחקר והמידע של הכנסת המראים כי ישנה מגמת צריכה נמוכה של שירותי קייטנות ככל שהרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה יורדת.

הצעת חוק זו מטרתה לאפשר למשפחות שבהן שני ההורים עובדים במשרה מלאה או למשפחה חד הורית שבה ההורה עובד במשרה מלאה, לשלוח את ילדיהם בתקופות חופשות בית הספר והגנים לקייטנות של משרד החינוך במימון המדינה. כך ייהנו הילדים מתעסוקת פנאי, מסגרת חינוכית ופעילות חברתית בזמן שיתאפשר להוריהם לשמור על הכנסתם הביתית. בנוסף, מימון ותפעול הקייטנות על ידי המדינה יקדם את התעסוקה בקרב אוכלוסיית ההורים, ייצור מקומות עבודה חדשים לתושבי האזור בייחוד בתקופת הקיץ, ויאפשר גם להורים שידם אינה משגת לשלוח את ילדם לקייטנות.

יש לציין כי נוכח נתוני משרד החינוך, מהם עולה כי המשתתפים בקייטנות הם בעיקר ילדים בגני-ילדים ובבתי-ספר יסודיים, תוענק ההטבה להורים שילדיהם הם בגילאי 3 עד 8 בלבד, היות שבגילאים מאוחרים יותר עומדות אפשרויות לשילוב הילדים בתנועות וארגוני נוער בשעות הפנאי.

בנוסף, מסיבות תקציביות מוצע כי יוחל החוק בשלב הראשוני על תושבי הפריפריה הגיאוגרפית בלבד המשתייכים לארבעת האשכולות הנמוכים לפי מדד כלכלי חברתי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

השקעה אינטנסיבית ומתן קדימות לפיתוח אוכלוסיית הפריפריה הגיאוגרפית יגרמו לשינוי חיובי בכל הקשור למצבה הכלכלי-חברתי של האוכלוסייה ויובילו לצמצום פערים בין המרכז לפריפריה.

נוסף על האמור, מוצע כי משרד החינוך באמצעות אגף מינהל חברה ונוער שמשמש כיום הממונה על תחום הקייטנות ומחנות הקיץ, יהיה אחראי לתפעול מערך הקייטנות, מתוך אמונה כי העברת האחריות במתן מסגרות משלימות ושירותי חינוך בלתי פורמלי לידיה של המדינה, תאפשר העברת תכנים לימודיים

משלימים לתכנים המועברים במהלך שנת הלימודים, כגון: חינוך ערכי ומוסרי, חינוך קהילתי, תכניות העשרה, קידום נוער ועוד.

עוד מוצע להסמיך את שר החינוך להתקין תקנות לביצוע החוק לרבות בעניין כללים לזכאות לקייטנה במימון המדינה, הוראות להגשת בקשות לזכאות, ציוד ותשתיות לתפעול הקייטנות, הצוותים הנדרשים והכשרתם וכן תוכנית הלימודים והפעילויות החינוכיות שיתקיימו במסגרת הקייטנות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

כ"ד באדר ב' התשפ"ד (03.04.2024)